

A. HANIM ÇOLAK

Dilvan

ulysses
yayınları

Kalbimde en önemlisi yanımda hissettiğim canım kardeşim
Özgür çolak'a
En güzel ilhamlarımın kaynağı olmaya devam edeceksin ve
her daim kalbimde olacaksın.

BİRİNCİ BÖLÜM

Dünya üzerindeki milyarlarca insanın seçme hakkı yoktur; tıpkı benim gibi. Seçme hakkımız elimizden alınırken sessizliğe bürünürsek ebediyete kadar köle olarak yaşarız.

Ben, Avin Koçbar; töreye, aşirete ve babasına karşı gelen bir kıyım. Kızıl şehir olan Mardin’de yaşayan bir aşiret kızyım. Mahkûm da diyebilirsiniz.

Mardin. Altı harf, iki hece. Namıdiğer büyüğü şehir. Taşlarına acıları, topraklarına sevdayı, güneşine hüznü yansıtan şehir.

Etrafımdaki herkes yerimde olmak için can atıyordu. Oysa ben, onların yerinde olmak için ne dualar ediyordum. Aşirete mensup olduğum için bir elim yağda, bir elim balda sanan bir sürü insan vardı etrafımda. Fakat onların görmediği şey, altın kafesin içinde özgürlüğe hasret kaldığımdı. Uzaktan her şey kursesiz gelmez miydi zaten? O acının, esaretin içinde olmayan beni nasıl anlayabilirdi ki?

Şehirde bilinen bir adamın kızı olmayı ben seçmedim. Çocukluğum, konakta çalışanların oyun arkadaşlığı; gençliğimse ev hapsi ile geçmişti. Babamın katı kurallarının üzerimde bıraktığı enkazı sizlere tarif etmem mümkün bile değil. Bugüne kadar tek laflarını ikiletmeden, hemen yerine getiren ben, bugün

itibariyle kayışın koptuğu noktadayım. Hayallerim, umutlarım babamın iki dudağı arasındayken son çarem olan seçeneğimi önceliğim yaptım.

Evlenmek!

Babamın istediği ile değil kendi mecburiyetim olan adamla. Tek kaçışın bu denli sarsıcı olması feleğin değil, babamın tokadıydı. Yüzüme vurulan bu gerçeğin gün geçtikçe yüreğime ağır gelecek olması da evlendiğim adamın darbesiydi.

*Ben, Avin. Tek hayali, okuyup ayaklarım üzerinde durmak-
ken babasının biçtiği hayata kurban olan Avin. Umuda kelepçe
bağlanmaz. Ben evlendiğim gün umutlarımı tazeledim.*

Avin Bir karar vermişti; okumak ve bu topraklardan gitmek. Bütün hayallerini avukatlık üzerine kurmuştu. Düzeni bozuk bir dünyada düzen yaratmak için canla başla çalışıyordu. Buna karşı çıkan tek kişi babasıydı. Zira ona göre, kız çocuğu okuyamazdı. Kız çocuğu evlenir; evine hanım, kocasına kadın, çocuklarına ana olurdu.

Avin bunu istemiyordu. Babası Cemal Bey defalarca kitaplarını yırtıp atmış ama o asla pes etmemişti. Pes etmek için girmemişti bu yola, bir hedefi vardı ve o hedefe ulaşmak için her şeyi yapacaktı. Düzene karşı gelmekse gelecekti, töreye başkaldırırsa kaldıracaktı. Bu yolda hangi engele takılıp düşerse düşsün, yeniden kalkıp yürüyecekti.

Cemal Bey, kızına sormadan bir söz vermişti Şerzat Erbanı'ye. Bunu kızına açıkladığı an Avin konağı yerinden oynatmış, babasına karşı çıkmıştı. Eğer o adamla evlenirse okul hayatı bitecek, hayalleri tuzla buz olacaktı. Okul bir yana, böyle bir adamla evlenmek kendine yapacağı en büyük saygısızlıktı.

Ne kadar karşı çıksa da işe yaramamıştı. Çünkü babası verdiği sözden dönmeyeceğini, sözün namus olduğunu söyleyip duruyordu. Avin okumayacak, babasının dediği adamla evlenecekti. Cemal Bey'in isteği bu yöndeydi.

Şerzat'ın Cemal Bey'i sıkıştırması üzerine, yaşlı adam bir karara varmak için aşireti toplatmıştı. Lakin Avin'in silahı alıp başına dayaması her şeyi mahvetmişti. Son anda Avaz gelip engel olmuş, duruma el atmıştı. Oyun üzerine oyun kuran Avaz, Maran ve Avin'in yollarını keşiştirmişti. Maran'dan amcasının kızıyla evlenmesini istemiş, genç adam da annesinin son zamanlar yaptığı baskılar yüzünden kabul etmişti.

Şahnaz Hanım sorunlar çıkarsa da oğlunun kararına saygı duymak zorunda kalmıştı. Fakat aklına takılan çok soru vardı. Daha haftalar öncesinde İstanbullu bir sevgilim var diyerek telefonda bir kızla tanıştırmıştı. Sonra birden Avin'i ortaya atmıştı.

İsteme olduğu gece Maran ve Avin birbirini ilk defa görmüş, o an ikisi de nasıl tepki vereceğini bilememişti. Söz verdikten iki hafta sonra ise düğüne karar verilmişti.

Kına ve düğün sorunsuz bir şekilde geçmişti. Bu zaman zarfında Maran ve Avin tek kelime etmemişti. İkisi de birbirine yabancıydı fakat ikisi de bu evliliğe mecburdu. Levla ise günlerce sevgilisini aramıştı lakin Maran ya aramalarına çıkmamış ya da konuşmayı kısa kesmişti. Kendini tam olarak hazır hissettiği bir gün olanları anlatacaktı.

Düğün bitmiş, takılar takılmıştı. Avin, kızların yardımıyla odasına çıkarılmıştı. Beyaz bir gelinliğin içinde yatağın üzerine oturmuş, boş boş bekliyordu. Oda oldukça genişti. Eşyalara siyah ve beyaz renkleri hâkimdi. İnsanın içini sıkıyor mu, yoksa ferahlatıyor mu belli olmayan bir tarzdaydı. Odanın ortasında büyük bir yatak, yatağın hemen sağ tarafında beyaz bir makyaj masası bulunuyordu. Makyaj masasının hemen birkaç adım öte-

sinde banyo kapısı vardı. Yatağın hemen karşısında da siyah bir giysi dolabı bulunuyordu.

Yatağın sol tarafında iki adet pencere vardı. Pencereden bakıldığı zaman bütün yıldızlar görünüyor, Mardin'in büyümlü manzarası insanı huzura kavuşturuyordu. Pencerenin hemen önünde tek kişilik iki tane koltuk ve küçük bir sehpa vardı. Perdeler, odanın havasına uygun seçilmişti. Güneşlikler siyah, perde ise kar beyazdı. Odanın içindeki hâkimiyet Avin'in huzursuz hissetmesine, pencereden yansıyan manzara ise içinde bir yerlerin huzur dolmasına sebep oluyordu.

Tam olarak tarif edemediği bu duygunun bir süre daha esiri olmuştu. Üzerindeki beyaz gelinlik bedenine ağır geliyor ama mecburiyeti, en önemlisi de hayalleri aklında dolaşınca bir kuş kadar hafif hissediyordu. Avin düşüncelere dalmış bir şekilde odayı incelemeye devam ederken, kapı kolunun hareket etmesiyle düşüncelerinden sıyrılıp, bakışlarını tahtadan yapılmış kapıya çevirerek derin bir nefes alıp verdi. Birkaç hafta önce bekar bir kızken şimdi evliydi ve evlendiği adamı sadece bir kere görmüştü.

Bu duruma hayalleri için mecbur kalmıştı. Eğer Şerzat ile evlenseydi çok daha kötü olurdu. Sonuçta birkaç ay sonra bu adamdan boşanıp gidecekti buralardan. Onu en çok rahatlatanda buydu belki de.

Avin başındaki duvağı kapatmadı çünkü neden kapatacağı ki? Maran Ağa duvağı açıp yüz görümlüğü takmayacağına göre gerek yoktu. Kapı yavaşça aralandı, genç adam bütün heybetiyle odaya girdi. Kapıyı yavaşça kapattı. Avin bakışlarını kapıdan çekmişti; içeriye giren adama bakmıyor, karşısındaki duvara bakıyordu.

Maran'ın bakışları kapıdan girer girmez yatağın üzerinde oturan kıza döndü. Adımlarını sağlam bir şekilde atarak yatağın

yanına ilerledi. Tam karşısında durduğunda kahverengi gözleri kızın kehribar gözleriyle buluştu. Bakışlarını Avin'in yüzünde gezdirerek yüz hatlarını incelemeye başladı. Keskin yüz hatları çehresine ayrı bir hava katıyordu. Ardından bakışlarını Avin'in gözlerinde buluşturdu. İstemeye gittikleri gün Avin'in kehribar gözleri dikkatini çekmişti. Tahminine göre 1.70 boylarındaydı. Saçları kahverengi, gözleri kehribardı. Küçük yüzüne uyan bir burnu vardı. Çirkin denilemezdi, hatta çok da güzeldi. Herkesin dikkatini çekecek, girdiği ortamda bakışları üzerine toplayacak bir kızdı.

Avin karşısında uzun boyuyla duran adama kısa bir bakış attı. Kendisinden oldukça uzun ve iriydi. Gözleri kahverengi, saçları ise açık kahveydi. Üzerindeki siyah takımla oldukça karizmatikti. Tabii ki görünüşleri umurlarında değildi. İkisi de mecbur kaldıkları için yapmıştı bu evliliği. Zamanı geldiğinde bitecekti. İkisi birbirine yabancıydı. Avin ne kadar beyazsa Maran o kadar siyahtı. Avin ne kadar güler yüzlüyse Maran o kadar sert ve sinirliydi.

Maran, bütün yaşananlardan sonra verdiği karardan pişman oldu. Ağaydı, kendisini zora sokacak ve küçük düşürecek bir şey yapmaması lazımdı. Eğer bu evlilik duyulursa rezil olurdu. Bunu hiç istemiyordu. Sert çehresini bir saniye ayırmadı kızın üzerinden. "Okulunu bitirdikten sonra hayatımdan çıkıp gideceksin."

Avin, adamın sert sesine anlam veremese de başını onaylarcasına salladı. Zaten olması gereken bu değil miydi? İkisi de şartlarını ve kurallarını sunacak sonra, kendi dünyalarına çekileceklerdi. Birkaç saniye duran genç adam, tekrar devam etti konuşmasına.

"Bu konağın ağası benim ve en çok sözü geçen de benim. Aileme karşı en ufak bir saygısızlığımı görmeyeceğim. Bu odanın dışında sen benim karımsın, ben senin kocanım." Avin ses-

sizliğini bozdu ve başını kaldırarak genç adama cevap verdi. “Bana saygısızlık yapmadıkları sürece rahat ol, kimseye saygısızlık yapmam.” Sesi kendinden emin çıkıyordu.

Maran bu çıkışa şaşırsa da belli etmedi, duruşunu bozmadan kurallarını sıralamaya devam etti. “Kitaplarını annemin gözüne çok sokma. Hatta bu odadan çıkarma. Gelin gibi davranman gerektiği yerde gelin gibi davran. Sen beni zor durumda bırakmazsan ben de seni bırakmam. Unutma, mecbur olan ben değilim, sensin.”

Son cümle genç kızın sinirlerini altüst etmişti. Mecburdu ama bunu her zaman yüzüne vurursa işi vardı bu adamla. Fakat şu an sakin olmalıydı. İlk geceden olay çıkarırsa hoş olmazdı. Sonuçta bu evlilik kendi isteği doğrultusunda olmuştu.

“Tamam, Maran Ağa. İstedığın gibi olsun ama benim de şartlarım var,” dediğinde Maran *dinliyorum* dercesine baktı.

“Bu odada ya da bu odanın dışında bana hiçbir şekilde dokunmayacaksın. Mesafeni her zaman koruyacaksın.”

Duyduğu sözler karşısında yüzünde alaylı bir sırıtış belir-di Maran’ın. Bu kız kendini ne sanıyordu, dünya güzeli falan mı? Yani, dünya güzeli değildi ama güzeldi. İnkâr etse maazallah çarpılırdı. O yüzden inkâr etmeyecekti.

“Sen beni ne sanıyorsun, küçük hanım? Ayrıca kendini dünya güzeli falan mı sanıyorsun?”

Avin’in yüzünde alaylı bir ifade belirdi. Yüzündeki ifadenin aksine sesi ciddiye. “Erkek değil misin? Nerede güzel bir kadın görseniz hemen atlıyorsunuz.” Bu cevapla *evet, güzelim*, dediğini kanıtlıyordu.

Maran, kendinden emin ve havalı konuşan kızı ciddiye almadı, almamalıydı. Erkek olabilirdi ama öyle herkese bakan bir adam da değildi, kriterleri vardı.

“Ve evet, okulu bitirdikten sonra zaman kaybetmeden boşanacağız. Ben kendi dünyama, sen kendi dünyana,” dediğinde Maran *tamam* dercesine başını salladı.

Zamanı geldiğinde herkes yoluna gidecekti zaten. Kimse kimseye yük olmayacak, kimse kimseyi zor durumda bırakmayacaktı. İkisi şartlarını sunduktan sonra Maran elbise dolabına ilerledi. Avin yatağın üzerinde oturmuş, duvağını çözüyordu. Maran dolabın kapağını yana kaydırıp konuşmaya başladı.

“Sen koltukta uyu, yatak benim. Koltuğa sığamam.” Avin’in kaşları hayretle çatıldı, yüzünde şaşkın bir ifade belirdi. Nasıl bir öküzdü bu adam, bir kadını koltukta mı yatıracaktı?

“Neden ben koltukta yatıyorum? Benim canım kıymetli, ben yatakta yatayım. Sen ya yerde yat ya da koltukta,” derken bakışları genç adamın üzerinde geziniyordu. Oldukça da ciddi idi.

Korkuyor muydu bu adamdan? Aslında hayır ama tanımadığı için vereceği tepkileri bilmiyordu. Biraz tedirgindi sadece.

Ne kaba bir adamdı, insan böyle mi davranırdı bir kadına?

Maran üzerindeki ceketini çıkarıp tekli koltuğa atarken parmakları beyaz gömleğinin düğmelerine gitti. Başını çevirmeden yanıtladı genç kıza.

“Benim konağım, benim odam. O yüzden olabilir mi?” Sesi fazlasıyla sertti. Neyi kanıtlamaya çalışıyordu? Hayır, normal bir tonlamada konuşsa anlayacak. Avin tek kaşını kaldırdı, merakla sorusunu yöneltti.

“Babanın konağı değil mi, tapusu sende mi?” Böyle dediğine göre tapu kendisinde olmalıydı.

Maran hışımla arkasında duran kıza döndü, kaşları derince çatıldı. Ne saçmalıyordu bu kız? Tapu ne alakaydı? “Şaka mısın sen? Yat işte koltukta.” Yüksek çıkan sesine engel olamamıştı. Avin ilk dakikadan sinirleriyle oynamayı başarmıştı.

Omuz silkerek karşı çıkan sesiyle cevapladı adamı. “Güzel-se sen yat,” diyerek öne doğru bir iki adım attı. Kendine pijama alıp banyoya girmesi lazımdı. Bir an önce bu gelinlikten kurtulmak istiyordu. Zaten bütün bunlar gerçek olmayan bir evlilik için çok fazlaydı, sadece bir nikahla da çözüldü her şey ama öyle olmamıştı. Şahnaz Hanım düğün diye tutturmuş, istediğini de yapmıştı. Takılan altınlar da cabasıydı.

“Benim boyum oraya sığmaz. O yüzden ben yatakta, sen koltukta,” diyerek üzerindeki gömleği çıkardığında Avin bir gözünü kapattı. Yüzü hafiften kızardı. Alışık olmadığı bir durumdu, verdiği tepki de gayet normaldi.

“Yanımda soyunma.” Uyarısını yaparak hızlı bir şekilde kendine pijama aldı. Kabarık gelinliğin uçlarından tutup banyoya ilerledi.

Genç adam bıkkın bir nefes vererek gözlerini devirdi. Şansı yoktu; şanslı olsaydı Avin’le evlenmez ya da onun gibi birine denk gelmezdi.

“Utaniyorsan neden tek gözünü kapatıyorsun? İkisini kapat.” Banyoya giren kadının arkasından kısık bir sesle söylendi. Avin duymazlıktan gelerek, kapıdan uzaklaşıp banyodaki aynanın karşısına geçti. Önce gelişigüzel kendini süzdü, daha sonra yüzü iğrenç bir ifade aldı. Bulunduğu duruma gülse mi ağlasa mı bilemedi. Şaka gibiydi her şey ama gerçetti.

“Okuyacağım diye düştüğüm duruma bak. İnsan gibi okumama izin versenize.” Sesi öfke ve kızgınlık doluydu. Bu yüzden babasını asla affetmeyecekti. Eğer izin verseydi, okumasına ses etmeseydi şimdi evinde, kendi odasında olacaktı ama Cemal Bey her zaman okumasına karşı gelmişti. Aynadaki yansımına bakarak yanaklarını şişirip aynı hızla söndürdü. Elindeki pijamaları kilerin üzerine bırakıp üzerinde duran birkaç altını çıkardı. Bir yarası da odada, kutuların içindeydi. Altınları çıkardıktan

sonra gelinliği çıkarmak için elini beline attı. Fermuarı açıp bir an önce bu gelinlikten kurtulmak ve başını yastığa koyup uyumak istiyordu. Sakin bir nefes alıp fermuarı parmaklarının arasına aldı, dikkatlice aşağı indirmeye başladı.

“Bütün gün bu gelinliği taşımdan anam ağladı,” derken takılan fermuarla yüzü buruştu, kaşları hafifçe çatıldı. Sıkıca tuttuğu fermuarı aşağı indirmeye çalıştı lakin takılacağı tutmuştu. şu an yolun ortasında durmuş bozulan araba gibi hissediyordu.

“Lütfen şaka olsun, takılmış olma.” Kendi kendine sylen-di. Dişlerini sıkarak son kez aşağı indirmeyi denedi ama nafileydi, inmiyordu, takılmıştı bir kere. Göğsü sinirle kalkıp inmeye başladı. “Gidip en ucuz gelinliği mi aldılar ne ettiler? Sözde aşretler. Mardin’in sayılı zenginlerinden...” Kendi kendine konuşuyordu ama sesinin odaya gittiğini fark etmiyordu.

Maran, duyduğu seslerle banyonun kapısına yaklaştı. “Bir saattir söyleniyorsun, kk hanım.”

Avin duyduğu sesle gözlerini sinirle kapattı, daha sonra derin bir nefes alıp verdi. Sinirli yüzüne yarım bir tebessüm konurdu. Kapıyı yavaşça aralayarak karşısında duran adama baktı.

“Bir şey istesem yapar mısın?” Maran gevşemeyen sert çehresiyle genç kıza baktı.

“İsteğine bağlı.” Avin alt dudağını dişlerinin arasına alıp ısırđı, bakışlarını odanın içinde gezdirdi ve utangaç bir ifadeyle Maran’ın gözlerine baktı.

“Fermuar takıldı, yardım eder misin?” Dudaklarını içe doğru çekip bekledi.

Maran kafasını aşağı yukarı sallayınca, Avin gelinliğin uçlarından tutup yavaşça arkasını döndü. Uzun siyah saçlarını alıp tek omzuna attı. Maran sakince takılan fermuarı tuttu, parmakları fermuarı kavradığında derin bir nefes aldı. Fermuarı yavaşça aşağı indirirken sessiz bir şekilde yutkundu. Aralarında olan ya-

kınlık yüzünden Avin'in kokusu burnuna doluyordu. Parmakları Avin'in çıplak sırtına değdiği an, Avin refleksiyle yüzünü kocasına döndü. Maran ise ellerini hemen çekmiş, elleri havada kalmış, yüzünde şaşkın bir ifade belirmişti.

Neden yiyecekmiş gibi davranıyordu bu kız? İstese bile Maran dokunmazdı zaten. *Şimdilik*. Sadece ufak bir temastı.

“Teşekkür ederim.” Avin adamın konuşmasına müsaade etmeden kapıyı yüzüne kapatınca, Maran dişlerini sıkarak gözlerini kapattı. Yüzüne kapatılan ilk kapıydı ve bu, fazlasıyla öfkelenmesine neden oldu. Lakin sakın olmalıydı. Sakin olup uyumalıydı, bu kâbus gibi gün bitmeliydi.

Kendini yatağa attığı gibi yüzünü yastığa gömerek gözlerini kapattı. Hiçbir şey umurunda değildi. Bugünkü yorgunluğu ve stresi atmalıydı. On dakika sonra Avin nihayet banyodan çıkıp odaya dönmüştü. Odaya girdiği gibi yatakta uyuyan adamı görünce, gözlerini devirerek ters bir bakış attı. Gerçekten de yapmıştı; yatağı kendi alıp Avin'in koltukta uyumasına gönlü el vermişti.

“İnsafsız adam,” diyerek dolabın üzerinde gözüne çarpan pikeyle yastığı aldı. Yerini hazırladıktan sonra ışıkları kapatıp koltuğa geçti. Başını yastığa koyduğu an bütün yaşananlar beynine tekrar hücum etti. Her şey çok farklı olması gerekirken çok saçma olmuştu. Yabancı olduğu bir evde, yabancı bir adamla aynı odada kalıyordu. Dahası, o adamla artık evliydi ve artık Avin Koçbar değil, Avin Mirşad'dı. Maran Mirşad'ın karısıydı.

Tuhaftı... Çoğu kızın hayaliydi bu yaşadığı. Mecbur ya da değil, yaşıyordu. Ne olacağını bilmeden bu saçma durumu kabul etmişti. Ne hissettiğini kendisi de bilmiyordu. Şu an sadece hayallerinin peşinden gitmek istiyordu. Bir amacı vardı ve tek istediği, o amacını gerçekleştirmekti. Gözünü karartmış; bir amaç, bir hayal uğruna yapmıştı bunu. Şu an ne siyahtı ne beyaz, şu

an sadece griydi; hisleri yoktu, yaşadıklarının bir başlangıcı ya da sonu yoktu; sadece ortası vardı. Zaman ne gösterir, zamanla ne değişirdi hiçbir fikri yoktu. Bunu sadece yaşıyarak görecekti. Kendi kaderini kendi belirlemişti, kendi hikâyesini kendisi yazıyordu. Kalem kimsede değildi. O kalemle ne yazarsa onu yaşayacaktı.

Avin her şeyin yabancıısı olduğu bir sabaha gözlerini yavaşça araladı. Yerinden huzursuzca kıpırdandı. Bütün gece dönüp durmuştu hem düşüncelerinden hem de rahat olamadığından gözüne uyku girmemişti, sabaha karşı anca uyuyabilmişti. İki büklüm olduğu koltukta oturur pozisyona gelerek ayaklarını yere değdirdi. Boynunu iki yana yavaşça oynattı. Mükemmel bir güne böyle merhaba diyordu, her tarafı tutulmuştu. Bakışları yatakta mışıl mışıl uyuyan adamı bulunca öfkeyle soludu. Bu kadar kaba bir adamla ilk defa karşılaşıyordu. Neden başka odaya gitmemiştir ki sanki konakta oda yoktu. *Bu konak benim*, demeyi biliyordu ama.

Yerinden kalktı, ayaklarını bile isteye yere vurarak banyoya ilerledi. Maran, duyduğu ayak sesleriyle yerinden kıpırdanarak gözlerini usulca açtı. Çatık kaşlarıyla banyo kapısında duran kadına ters ters baktı. Ne yapıyordu böyle sabahın köründe?

“Yeni bir kural eklendi. Sabahları ben uyanana kadar sesin çıkmayacak. Beni rahatsız etmeyeceksin.” Uyku sersemi olmasına rağmen sesi fazla sertti. Eliyle suratını sıvazlayıp yataktan kalktı.

Avin banyo kapısını aralayıp girmeden önce kocasına döndü, yüzüne sahte bir gülümseme yerleştirdi, tatlı sesiyle yanıtladı. “Kusura bakma, Maran Ağa. Bir daha rahatsız etmem ağamı.” Banyoya gireceği sırada tıklanan kapıyla ikisinin bakışları önce kapıya, ardından birbirine döndü. İkisi de anında anladı. Bu saatte kim, niçin gelebilirdi? Maran elini ensesine atıp ovarken